

Μικρο-Αποθέματα Φυτών

Horstrissea dolinicola

Γνωρίζω
Προστατεύω
Διατηρώ

Σπάνια και ενδημικά φυτά
που κινδυνεύουν με εξαφάνιση

Horstrissea dolinicola

Γνωρίζεις ότι:

✓ Το φυτό *Horstrissea dolinicola* είναι ενδημικό της Ελλάδας καθώς φύεται μόνο στον Ψηλορείτη (Ίδη) στην κεντρική Κρήτη σε περίπου 1.500 m υψόμετρο, και πουθενά αλλού στον πλανήτη. Επιπλέον, το γένος *Horstrissea* είναι ένα από τα ελάχιστα (5-6) ενδημικά γένη της Ελλάδας.

✓ Το είδος *Horstrissea dolinicola* περιγράφηκε πρώτη φορά το 1990 από τους ερευνητές Egli B., Gerstberger P., Greuter W. & Risse H. Στο νέο ενδημικό γένος της Ελλάδος δόθηκε το όνομα *Horstrissea* εις μνήμη του Horst Risse (Χορστ Ρίσσε), καθώς απεβίωσε πριν προλάβει να δει δημοσιευμένη την έρευνά του. Το όνομα του είδους '*dolinicola*' οφείλεται στον βιότοπο όπου αυτό φύεται δηλαδή στις δολίνες του Ψηλορείτη. Οι δολίνες είναι φυσικοί σχηματισμοί που δημιουργούνται σε ορεινές περιοχές λόγω καταβύθισης του εδάφους.

✓ Η *Horstrissea dolinicola* είναι πολυετές φυτό που το μεγαλύτερο μέρος του αναπτύσσεται υπόγεια. Η κυλινδρική ρίζα του σε σχήμα καρότου μπορεί να φτάσει έως 10 cm μήκος, ενώ το ύψος του, φύλλα και άνθη, μόλις και μετά βίας υπερβαίνει τα 2-5 cm. Αμέσως μόλις λιώσουν τα χιόνια (Απρίλιο έως Μάιο), εμφανίζονται πρώτα τα έλλοβα φύλλα, τα οποία ξεραίνονται πριν εμφανιστούν τα άνθη (Αύγουστο έως Σεπτέμβριο). Τα άνθη είναι πολυάριθμα με λευκορόδινα πέταλα και σχηματίζουν μια μικρή ταξιανθία σε σχήμα ομπρέλας.

✓ Ο συνολικός πληθυσμός του αριθμεί λιγότερα από 300 άτομα σε μια έκταση περίπου 25 στρεμμάτων.

Φύλλα

Άνθη

Ανώριμοι καρποί

✓ Εξαιτίας της περιορισμένης εξάπλωσης και των απειλών που δέχεται το είδος, έχει χαρακτηριστεί ως CR (Κρισίμως Κινδυνεύον) σύμφωνα με τα κριτήρια της Διεθνούς Ένωσης για την Προστασία της Φύσης (IUCN) και περιλαμβάνεται στο Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων των Σπάνιων και Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας. Συμπεριλαμβάνεται στα 50 Κορυφαία (TOP 50) Φυτά των Νησιών της Μεσογείου σύμφωνα με ομάδα ειδικών (IUCN/SSC).

✓ Το είδος φύεται εντός της Περιοχής NATURA GR4330005 - Όρος Ίδη (Βορίζα, Γερανοί, Καλή Μαδάρα) και προστατεύεται από την Ελληνική νομοθεσία καθώς είναι ενδημικό και απειλούμενο φυτό.

✓ Δεν έχει χρησιμοποιηθεί από τον άνθρωπο μέχρι σήμερα και δεν γνωρίζουμε αν διαθέτει φαρμακευτικές ιδιότητες.

✓ Στο πλαίσιο του προγράμματος CARE-MEDIFLORA, το Μικρο-Αποθήμα του φυτού ορίστηκε σε έκταση 89 στρεμμάτων στην περιοχή 'Πετραδολάκια' του Δήμου Ανωγείων. Η περιοχή του Μικρο-Αποθήματος είναι προτεινόμενη για Καταφύγιο Άγριας Ζωής (KAZ) σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ΔΙΚΤΥΟ ΜΙΚΡΟ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Το Δίκτυο Μικρο-Αποθεμάτων σπάνιων και απειλούμενων φυτών της Κρήτης (cretaplant.biol.uoa.gr) δημιουργήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος LIFE "CRETAPLANT" (2004-2007). Τα Μικρο-Αποθέματα που δημιουργήθηκαν στα πλαίσια του "CRETAPLANT" είναι: στο Ελαφονήσι Χανίων για το *Androcymbium rechingeri*, στη νήσο Άγρια Γραμβούσα για τη 'μαργαρίτα' *Anthemis glaberrima*, στην περιοχή Λινοσέλι (Κακιά Σκάλα) Ομαλού Χανίων για το *Bupleurum kakiskalae*, στο Κουστογιέρακο Χανίων για την orchidea *Cephalanthera cucullata*, στο φαράγγι της Φουρνωπής Χανίων για το *Hypericum aciferum*, στο όρος Σβουριχτή Λευκών Ορέων για τη *Nepeta sphaciotica* και στη Χρυσοσκαλίτιστα Χανίων για τον οικότοπο του φοίνικα *Phoenix theophrasti*.

LIFE - ΦΥΣΗ "CRETAPLANT" Πιλοτικό Δίκτυο Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών στη Δυτική Κρήτη LIFE 04/NAT/ GR/000104

www.care-mediflora.eu

Δράσεις Διατήρησης Απειλούμενων Φυτικών Ειδών των Νησιών της Μεσογείου: κοινές δράσεις για «εντός τόπου» και «εκτός τόπου» διατήρηση

Το Μικρο-Απόθεμα του φυτού *Horstrissea dolinicola* αποτελεί μέρος του Δικτύου Μικρο-Αποθεμάτων σπάνιων και απειλούμενων φυτών της Κρήτης.

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε τον κ. Γεώργιο Ξιλούρη του Πολύδωρα και την οικογένειά του για την ενεργή συμβολή τους στη διατήρηση του είδους *Horstrissea dolinicola*.

Συγχρηματοδότηση κατά 80 % από το MAVA Foundation.

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΑΓΡΟΝΟΜΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΧΑΝΙΩΝ

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ
Δ/ση Δασών Ρεθύμνης

Δήμος ΑΝΟΓΕΙΩΝ